

Fosterhjemsbarn får for dårlig oppfølging – fant lovbrudd i sju av ti saker

Kommunal Rapport 17.09.2024

Barnevernet følger ikke godt nok opp barn som bor i fosterhjem etter omsorgsovertakelse, ifølge Helsetilsynet. Det er funnet lovbrudd i sju av ti tilsynssaker.

Oppfølgingsarbeidet har riktignok bedret seg siden Helsetilsynet gjennomførte landsomfattende tilsyn for ti år siden.

Barnevernstjenesten besøker i hovedsak fosterhjemmene, og barna blir snakket med.

– Likevel er vi bekymret. Statsforvalterne har funnet omfattende svikt i dette tilsynet, sier direktør Sjur Lehmann i Helsetilsynet.

For dårlig planlegging og manglende dokumentasjon

Det skorter på systematisk og helhetlig oppfølging, er hovedfunnet i rapporten som tar for seg den siste runden med landsomfattende tilsyn.

Det kan dreie seg om:

- Mangler når man planlegger oppfølging.
- At det ikke hentes inn tilstrekkelig informasjon om barnets behov
- Dokumentasjon av barnevernsfaglige vurderinger er ikke god nok.
- Dokumentasjon om hvordan barnets stemme kommer fram og blir vektet er heller ikke tilstrekkelig.

Når det svikter i én fase i oppfølgingen, kan man fort risikere at det påvirker en annen fase og at det ikke blir sammenheng i arbeidet, påpekes det i rapporten.

Mangelfull styring, ledelse og internkontroll er også gjennomgående funn.

Risikerer at det glipper

Helsetilsynet er særlig urolig for at det mangler dokumentasjon i hele prosessen. Det gjør det krevende å se hva barnevernet har gjort og ikke gjort overfor barnet.

I en tjeneste med høy utskifting og sykmeldinger gir det risiko for at informasjon glipper, skriver Helsetilsynet.

Funnene er alvorlige, istemmer barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp). Hun deler særlig bekymringen over at det ofte mangler dokumentasjon.

Tilsynet viser at styring og ledelse må forsterkes, noe jeg er enig i, sier hun til NTB.

Toppe viser til at regjeringen har utviklet flere tiltak som skal styrke kompetansen både i kommunene og i barnevernet. Tiltak i fosterhjemsmeldingen, som ble lagt fram før sommeren, vil tydeliggjøre rammer og oppfølging for fosterhjemfamilier, mener hun. I tillegg vil den nye barnevernsloven stille også økte krav til dokumentasjon.

Ber kommunene følge bedre med

Helsetilsynet kommer nå med flere tilrådinger i sin rapport:

- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet må sørge for at veileder om oppfølging i fosterhjem blir godt kjent i kommunene. Veilederen må oppdateres og bli tydeligere.
- Kommunene må sørge for forsvarlig dokumentasjon av alle deler av arbeidsprosessen.
- De bør ta i bruk digitale systemer utviklet gjennom Digibarnevern.

- Kommunene må forbedre styring og ledelse i oppfølgingsarbeidet. De må følge med på at tiltakene de har satt i verk, har ønsket effekt.

De siste årene er det identifisert flere utfordringer knyttet til manglende eller utilstrekkelig oppfølging av fosterbarn og fosterforeldre, påpeker Helsetilsynet. De er bekymret for at manglende oppfølging kan føre til at barn ikke får rett hjelp til rett tid, og at barna må flytte.

Toppe vil gjøre mer for å hindre at ansatte slutter

Toppe mener tiltak som allerede er satt i verk, vil ha positiv effekt. Neste år kommer det også et forsøksprosjekt med å veilede utvalgte kommuner.

Formålet er å øke kvaliteten ved å redusere turnover i barnevernet. Jeg har stor tro på tiltak som gjør at erfarne ansatte blir værende i jobben, sier hun til NTB.

Toppe retter samtidig en utfordring til kommunene om å sette barnevernet på dagsordenen, ta ansvar og sørge for forbedringer.

Tilsynet må føre til læring. Kommunene må nå sikre god styring og ledelse av barnevernet sitt, med god internkontroll og dokumentasjon i alle prosedyrer knyttet til oppfølging av sårbare barn i fosterhjem, sier hun.

Rapporten er basert på tilsyn statsforvalterne gjorde av 52 barnevernstjenester i perioden 2022–2023.

Les rapporten [her](#)